

[Udenrigsministeren.]

tokol, som jeg har den ære at forelægge for landstinget i dag, medfører derimod juridisk beskyttelse af en række menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Den gør de håb, som verdenserklæringen er udtryk for, til virkelighed i de europæiske lande, som er sluttet sammen i Europarådet.

Dette råd blev til virkelighed i 1949, og i dets statsrets artikel 1 hedder det, at dets formål, som er at tilvejebringe en nærmere forening mellem medlemmerne, bl. a. skal fremmes ved opretholdelse og yderligere fremme af menneskerettighederne. Det gøres i statuttens artikel 3 til en betingelse for medlemskab af rådet, at man anerkender menneskerettighederne og disse frihedsrettigheder. Det var på denne baggrund, at Den rådgivende Forsamling indenfor Europarådet under sin første samling i august 1949 med ministerudvalgets samtykke optog spørgsmålet om forholdsregler til opretholdelse og fremme af menneskerettighederne på sin dagsorden.

Med hensyn til konventionens og tillægsprotokollens tilblivelse og undertegnelse skal jeg henvide til bemærkningerne til forslaget, men jeg vil gerne fremhæve, at vi står overfor to europæiske overenskomster, hvis tilblivelse er, hvad jeg vil kalde utraditionel, idet de er blevet til ved et samarbejde mellem på den ene side medlemsregeringerne og på den anden side en europæisk parlamentarisk forsamling, hvis medlemmer repræsenterer medlemslandenes parlamenter og er uafhængige af regeringerne. Disse to overenskomster er et stykke europæisk lovgivning. Det er af allerstørste betydning for de europæiske borgere, at disse overenskomster, som i allerhøjeste grad vedrører dem selv, er blevet til under medvirken af en europæisk parlamentarisk forsamling, og jeg vil gerne her overfor landstinget gentage den tak, jeg i folketinget rettede til de danske repræsentanter i den rådgivende forsamling, som gennem årene har deltaget i udarbejdelsen af de to overenskomster.

I bemærkningerne til forslaget er der gjort rede for konventionens og tillægsprotokollens indhold, og jeg vil derfor indskrænke mig til at omtale enkelte bestemmelser, der giver anledning til yderligere kommentarer. Jeg skal således ikke gå ind på de enkelte rettigheder, retten til livet, til frihed og sikkerhed, til en retfærdig og

offentlig rettergang, til religions- og ytringsfrihed o. s. v.; men jeg vil gerne fremhæve artikel 14, hvori det hedder, at

„nydelser af de i denne konvention anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørighed til et nationalt mindretal, formueforhold“ m. m.

Når tilhørighed til et nationalt mindretal udtrykkeligt er nævnt — og det må naturligvis være af betydning for os —, skyldes det et dansk initiativ. Allerede i den første forsamling rejstes dette spørgsmål fra dansk side, og under arbejdet i kommissionen er der fra dansk side gjort et stort arbejde for at nå frem til dette resultat.

Konventionens afsnit II indeholder bestemmelser om, at der til sikring af opfyldelsen af de ved konventionen påtagne forpligtelser skal oprettes en europæisk menneskerettighedskommission og en europæisk domstol for menneskerettigheder.

Kommissionen, der skal bestå af et antal uafhængige medlemmer svarende til antallet af de kontraherende parter, skal behandle klager over påståede krænkelse af de ved konventionen sikrede rettigheder. Den skal søge at tilvejebringe en mindelig overenskomst; hvis dette ikke lykkes, skal sagen enten sendes til domstolen, som jeg om et øjeblik skal omtale, eller til Europarådets ministerudvalg, der skal træffe afgørelse i sagen. Her er det af særlig interesse, at ministerudvalgets beslutninger i så tilfælde er bindende for de regeringer, som berøres af dets afgørelser, og disse kan træffes med $\frac{2}{3}$ majoritet. Kommissionen kan modtage klager fra de kontraherende parter, d. v. s. fra regeringerne, men ifølge artikel 25 kan den også modtage andragender fra private personer, privatorganisationer eller grupper af enkeltpersoner, der hævder at være blevet krænkede af en af de kontraherende parter. Det er dog en forudsætning herfor, at den stat, mod hvilken klagen rettes, har erklæret at ville anerkende kommissionens kompetence til at modtage sådanne andragender, ligesom det er en forudsætning, at mindst 6 af de kontraherende parter har afgivet en erklæring af den nævnte art.

Af de 6 stater, der hidtil har ratificeret konventionen, Sverige, Norge, Storbritannien, Saar, forbundsrepublikken Tyskland